

Zaterdag 28 december 1918 – ochtendeditie

Tegen de Belgische inlijvingsplannen.

De koningin heeft telegrammen ontvangen van: de afdeling Beek (Limburg) van de R. K. onderwijzersbond in het bisdom Roermond, regenten van het burgergasthuis te Aardenburg, de gemeenteraad, de kiesvereniging, de boerenbond, verdere verenigingen en een grote menigte belangstellenden van Cadier en Keer, de inwoners van Philippine en de bevolking van het dorp Clinge, in welke telegrammen uiting wordt gegeven aan gevoelens van verknochtheid aan koningin en vaderland.

Belgen in Engeland.

Londen, 27 december. Het bestuur der commissie voor de tijdens de oorlog uitgewekenen deelt mede, dat het departement van plaatselijk bestuur het hele werk van de repatriëring van de Belgen in het Verenigd Koninkrijk ter hand neemt. De taak der genoemde commissie is daarmee dus ten einde afgezien daarvan, dat ze het departement terzijde zal staan zolang de mensen nog niet naar hun land terug zijn.

Uit de Belgische Senaat.

Brussel, 27 december. Vanochtend heeft de senaat Cooreman, Baccaert en Brans, alle drie vertalers van het analytische Vlaamse verslag, die in het activistische Vlaamse ministerie hoge ambten hadden aangenomen, ontslagen.

Het bureau van de senaat heeft nog ruime bijslagen wegens de duurte van het leven aan het hele personeel voor de jaren van bezetting en 1919 toegestaan.

Verder is het bureau op de treffende gedachte gekomen een herinnering aan te bieden aan alle advocaten, die voor de Duitse krijgsraad Belgische burgers verdedigd hebben. Ze zal bestaan uit een senaatszetel voor ieder van hen, te weten: Bonnevie, A. Braun, Th. Braun, Braffort, Kirchen en Meganck. Deze stoel zal hen de tragische uren in herinnering roepen, die ze in de senaat hebben doorgebracht, terwijl ze vrije Belgische burgers verdedigden.

In de senaat is een interpellatie gehouden over het verblijf nog steeds van Duitse burgers in België. Magonette en Peltzer hebben geprotesteerd. Minister Vandervelde heeft geantwoord, afgezien van de Duitsers, die voor de vijand bezig zijn geweest of in zijn legers hebben gediend, welke zullen worden uitgezet, de gevallen der anderen naar bevind van zaken menslievend te zullen behandelen.

De senaat heeft de wet op de middelen aangenomen en is vervolgens met onbepaald reces gegaan.

De parlementsleden die ten getale van 110, in drie groepen van 27 december tot 7 januari naar de IJzer gaan, zullen het gevechtsterrein tot aan de Schelde bezoeken.

In een artikel over de toekomst van de haven van Antwerpen schrijft de Nieuwe Gazet, het Antwerpse blad, onder meer het volgende:

De oorlog werd door ons, onder de druk der omstandigheden, in zo'n nauw verband met de geallieerden gevoerd; onze bondgenoten hebben bovendien zo'n algehele beschikking over alles wat wij voor de economische heropbouw van ons ontworpen land nodig hebben, dat wij in de komende tijden volslagen op hun hulp aangewezen zijn; dit is te zeggen, dat gedurende de overgangperiode niets dan een opbeurende invloed op ons bedrijfs- en havenleven van hen kan uitgaan.

We hebben gebrek aan grondstoffen voor onze industrie, aan oliën voor onze machinerieën. De meeste fabrieken werden door de Duitsers leeggehaald; hun machines, hun ovens, kortom gans hun inrichting werd naar Duitsland gevoerd. We hebben gebrek aan bouwstoffen voor het heroprichten van onze tot puin geschoten steden en dorpen, aan paarden voor onze kolenmijnen, in een woord een tekort aan alles.

Alleen de entente kan ons het nodige aan de hand doen, en zal het, naar wij vertrouwen, ook doen. Zodra het in haar macht ligt.

De ongebreidelde duikbootoorlog heeft echter de wereldtonnenmaat gevoelig doen slinken. Een groot deel der overgebleven schepen moet beschikbaar blijven voor legertransporten en benodigdheden, en zal, zelfs na afwikkeling van de oorlogstoestand, nog geruime tijd in beslag genomen worden door de demobilisatie der legers.

Vermoedelijk zal dus de overgangstijd van langere duur zijn dan we dachten; toch zullen we geleidelijk naar het normale bedrijfsleven teruggevoerd worden en het lijdt geen twijfel of de toevoer van grondstoffen, die inmiddels voor een belangrijk deel over Antwerpen zullen binnenkomen, zal voor de haven een periode van grote drukte meebrengen.

Huysmans en de Vlaamse kwestie.

Onze correspondent schrijft:

Camille Huysmans heeft zondag op een vergadering te Antwerpen, volgens het verslag in Het Laatste nieuws, het volgende gezegd over bovenstaand onderwerp:

Er is een vloedgolf van Vlaamshaters over ons land gekomen, een vloedgolf van laster en leugens. Ik ben Vlaamsgezinde, maar geen activist en ik hebben de activisten van in het begin gewaarschuwd dat ze op het verkeerde pad waren. Ik heb hen gezegd dat zij onze beweging gingen schaden.

Ik ben geen partijganger van de bestuurlijke scheiding, ik heb dat reeds in 1912 gezegd, maar als men de activisten achter slot en grendel zet, dan zou men dat ook moeten doen met anderen. (Applaus).

Ik vind de bestuurlijke scheiding een gek plan, vooral op economisch gebied in ons reeds zo klein landje. Maar ik zou kunnen begrijpen dat het departement van kunsten en wetenschappen in twee gesplitst werd en dat elk deel van het land over zijn onderwijs beschikt.

Maar geen koninkrijk Vlaanderen! De activisten hadden gerekend op de triomf van Duitsland, maar ik wist wel beter.

Ik heb altijd gezegd: de Duitsers moeten weg. Geen enkele overheersing heeft het hier ooit uitgehouden. De Spanjaarden, die hier zoveel nazaten hebben, mijn dochter en ik zijn er sprekende bewijzen van – moesten heen en, na hen, de Oostenrijkers, dan de Fransen en uiteindelijk de Hollanders. We dulden geen vreemde heerschappij.

De oorlog heeft ons nationaal gevoel wakker gemaakt. We hebben samen geleden en we willen samen groot worden. Dat hebben de activisten niet begrepen. Wij passieven krijgen de slagen die de activisten verdienen.

Binnenkort vergadert de vredesconferentie te Versailles en daarna zal het hopen zijn dat de Vlamingen in België niet meer zullen

behandeld worden als burgers van de tweede rang. (Donder van toejuichingen).

Wanneer de verkiezingen in mei zullen plaatshebben zullen ze gebeuren onder het regime van het zuiver, eenvoudig stemrecht op 21 jaar. De kwestie van het vrouwenkiesrecht zal te berde komen. Ik vrees het niet, maar de conservatieven wel. We moeten het niet onmiddellijk invoeren, maar voorbereiden.

Daarna bespreekt Kamiel Huysmans het vraagpunt der vervlaamsing van de Gentse hogeschool.

Hij ook blijft op zijn standpunt van voor de oorlog: de geleidelijke vervlaamsing van de hogeschool. Die moet er komen en nergens anders, noch te Brugge noch te Antwerpen. (Aanhoudende toejuichingen).

En moesten wij geslagen worden, welnu dan moeten de Vlamingen zelf te Gent een vrije Vlaamse onafhankelijke hogeschool in het leven roepen. Onze universiteit is een werk van verheffing en beschaving en een volk dat geen offers veil heeft voor dat ideaal, is niet waard of niet waardig te bestaan. (Luide toejuichingen).

Als we niet bekomen wat we verlangen en waarop we recht hebben, moeten we met onze eigen centen en eigen krachten doen wat ons solidariteitsgevoel ons voorschrijft.

De Etoile Belge kondigt aan, naar Havas seint, dat het bal, hetwelk de Franse officieren, die in Brussel in garnizoen zijn, de 5^e januari in het stadhuis zouden geven, is uitgesteld wegens troepenbewegingen.

Zaterdag 28 december 1918 – avondeditie

Nederland en België.

Onze Londense correspondent seint, dat kolonel Repington in een artikel in de Morning Post een nauwere militaire aaneensluiting tussen Nederland en België bepleit.

Hij zet uiteen, dat alle beweringen over onvriendelijke bedoelingen van de geallieerden ten aanzien van Nederland Duitse sprookjes zijn geweest en dat het hun wens is de ongereptheid en onafhankelijkheid van Nederland te handhaven. Ze erkennen de moeilijke positie, waarin Holland verkeerd heeft, en geven toe dat sommige van zijn handelingen onder harde noodzaak zijn geschied.

Het is onze politiek, gaat Repington voort, om met alle middelen, waarover wij beschikken, de nauwe en hartelijke betrekkingen tussen België en Holland te herstellen, welke betrekkingen voor de entente van onschatbaarder waarde zijn dan alle traktaatsverplichtingen.

Repington zegt, dat de drie vraagstukken van de Schelde, Limburg en Luxemburg op vriendschappelijke wijze behandeld moeten worden. Hij wil vrijheid van de Schelde, maar is niet duidelijk over de vraag, of Zeeuws Vlaanderen van bezitter moet verwisselen.

Aangaande Limburg zegt hij: we kunnen niet toelaten, dat Limburg een corridor blijft, die voor ons gesloten en voor de Duitsers open is, want als deze laatsten hem de ene keer voor een vlucht kunnen gebruiken, kunnen zij zich er een andere keer voor een aanval van bedienen. Deze kwestie moet evenals andere geregeld worden in overeenstemming met de nieuwe toestand, die sedert de nederlaag van Duitsland ontstaan is. De Hollanders moeten begrijpen, dat de tegenwoordige toestand niet houdbaar is.

De entente verwacht dat Holland, nu het weer vrij kan ademen, zijn houding zal veranderen en dat het een actieve politiek zal voeren voor de zaak der geallieerden. België is nu van plan voorbereidselen te treffen voor een leger van 350.000 man in oorlogstijd. Dit kan het gemakkelijk doen en Nederland kan hetzelfde doen. Nu België niet langer onzijdig is, kan er tussen de twee staven met goede wil gemakkelijk een overeenstemming getroffen worden en de linkerflank van de linie van de Alpen tot de Rijn zal dan weinig verlokkelijks hebben voor een aanvaller. Niets verhindert de Belgische staf nu en de Nederlandse later om overleg te houden met Foch en er zich op voor te bereiden deel te nemen aan de bestrijding van elke nieuwe vredesverstoorder. Nederland moet inzien dat de zaak der geallieerden de zijne is en dat de Utrechtse waterlinie en haar vooruitgeschoven stellingen onmisbare elementen zijn voor de veiligheid der geallieerden.

Ik ben, vervolgt Repington, er nooit voor geweest, om Holland te vragen zich in de oorlog bij ons aan te sluiten, maar ik heb altijd tegen elke Hollander die wilde luisteren, gezegd, dat, als onze linkervleugel te Aken stond, wij verplicht zouden kunnen zijn tot Holland te zeggen, dat degene die niet met ons was, tegen ons was. Ook aan de kust zou het gebruik van de Hollandse havens in de oorlog van groot nut voor ons geweest zijn en het zou van nog meer nut voor ons zijn, als de oorlog hernieuwd werd. De overgave van de Duitse vloot ontnemt voor het ogenblik aan deze kwestie haar belang, maar men dient na te denken over de wijzigingen die de veranderde omstandigheden teweeg brengen. België en de geallieerden zijn nu door onvergankelijke banden met elkaar verbonden.

Repington eindigt met er de nadruk op te leggen, dat de entente met de grootste voldoening een nauwe samenwerking tussen de Belgen en Hollanders zou zien, die een, en niet een van de minste waarborgen van onze duurzame vrede zal zijn.

De Belgische pers.

Onze correspondent te Brussel meldt:

De Independance Belge heeft een bijzondere berichtgever naar Nederland gezonden om er een onderzoek in te stellen naar de openbare mening ten opzichte van de vraagpunten, die er op het ogenblik tussen de twee landen hangende zijn. Wat het resultaat van dit onderzoek moet worden blijkt reeds ten volle uit het heden verschenen eerste artikel van de correspondent der Independance.

De Nederlandse soldaten in hun grijze uniformen lijken te veel op de Duitsers! De Nederlandse officieren, stijf in hun tuniek, zijn teveel gelijk aan de Duitse officieren, wiens onbeschoftheid de Belgen zo lang heeft verontwaardigd. Het gehele land, vooral Den Haag, maakte een koude en vijandige indruk."

Terugkeer Belgische vluchtelingen.

Het officieel Belgisch comité voor Nederland, belast met de repatriëring der Belgische vluchtelingen, meldt, dat eerstdaags tot de repatriëring van de vluchtoordbewoners zal worden overgegaan. De terugkeer van deze vluchtelingen zal groepsgewijze, zo mogelijk met extra treinen, plaatsvinden. Onderhandelingen met de betrokken takken van dienst zijn daarover nog gaande.

President Wilson te Brussel.

Brussel, 28 december. Het bezoek van president Wilson aan Brussel wordt tegen de volgende week verwacht. De president zal op het paleis de gast zijn van de koning.

Ook de Engelse admiraal David Beaty wordt op bezoek verwacht.

Uit de Belgische senaat.

Brussel, 27 december. De senaat heeft een voorstel in overweging genomen om te besluiten, dat voortaan de 22e november, de verjaardag van de dag, waarop de blijde terugkeer van de koning heeft plaats gehad, een nationale feestdag zal zijn.

Goblet d'Alviella heeft een rapport ingediend over de petitie van de inwoners van Malmédy, waarin zij vragen opnieuw met België verenigd te worden.

Havas meldt ons uit Brussel, dat vier prinsessen Croy, van wie er één door haar huwelijk prinses van Beieren geworden is, in bewaring gesteld zijn.

Gisteren hebben wij gemeld, dat er met gisteren te beginnen dagelijks een spoortrein van Brussel naar Parijs zou vertrekken over Rijsel. De Dernière Heure meldt thans, dat deze trein eerst met 15 januari zal gaan rijden en dat deze datum nog gewijzigd kan worden.

Reuter seint uit Brussel:

De handelaars in leder en in huiden hebben een inkoopbureau opgericht zowel voor machines als voor huiden, die nodig zullen zijn om deze tak van nijverheid in België te reorganiseren.